

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi työllisyyspoliittista tukea yhdistyksille ja säätiöille koskevaksi lainsäädännöksi

Kh 08.06.2026 § 125
124/00.04.00/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja Juho Niemelä, p. 040 150 5207

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi työllisyyspoliittista tukea yhdistyksille ja säätiöille koskevaksi lainsäädännöksi. Lausunnot pyydetään toimittamaan Lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta viimeistään 12.6.2026. Lausuntopyyntö on julkaistu osoitteessa

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=209b3e9d-820f-4071-bbb2-1a91039de117>

Esitysluonnos liittyy laajemmin kuntouttavan työtoiminnan uudistamiseen. Samassa yhteydessä esitetään kumottavaksi laki kuntouttavasta työtoiminnasta. Tarkoituksena on rakentaa uusia toimintamalleja ja tukimuotoja nykyisen kuntouttavan työtoiminnan tilalle erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palveluihin.

Ehdotus lausunnoksi:

“Pidämme kannatettavana tavoitetta vahvistaa pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistymismahdollisuuksia sekä selkeyttää palvelujärjestelmää. Samalla haluamme tuoda esiin pienten kuntien näkökulmasta huolen siitä, miten uudistus käytännössä vaikuttaa kaikkein vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien asiakkaiden palveluihin. Pienissä kunnissa työmarkkinat ovat usein kapeat, kolmannen sektorin toimijoita on rajallisesti ja mahdollisia palveluntuottajia vähän tai ei lainkaan. Käytännössä alueella ei välttämättä ole sellaisia yhdistyksiä, säätiöitä tai muita toimijoita, jotka voisivat vastaanottaa tuen piirissä olevia henkilöitä tai järjestää heille tarkoituksenmukaista toimintaa. Tämän vuoksi valtakunnallisesti toimivaksi arvioitu ratkaisu ei välttämättä toteudu yhdenvertaisesti kaikilla alueilla.

Erityistä huolta aiheuttaa niiden henkilöiden asema, jotka ovat aiemmin olleet kuntouttavan työtoiminnan asiakkaina ja joiden työ- ja toimintakyky ei vielä mahdollista siirtymistä avoimille työmarkkinoille tai tavanomaisiin työvoimapalveluihin. Tälle asiakasryhmälle kuntouttava työtoiminta on usein tarjonnut arjen rakennetta, osallisuutta, sosiaalista tukea sekä vaiheittaisen polun kohti työelämää tai muita palveluja. Mikäli vastaavia matalan kynnyksen palveluja ei ole uudistuksen jälkeen tosiasiallisesti saatavilla, on olemassa riski asiakkaiden syrjäytymisen, toimintakyvyn heikkenemisen ja palvelutarpeiden kasvun lisääntymisestä.

Pidämme tärkeänä, että jatkovalmistelussa arvioidaan uudistuksen vaikutuksia erityisesti harvaan asutuilla alueilla ja pienissä kunnissa. Samalla tulee varmistaa, että työllisyysalueilla ja hyvinvointialueilla on käytettävissään

riittävät keinot järjestää palveluja myös silloin, kun alueella ei ole markkinaehtoisia tai kolmannen sektorin palveluntuottajia. Palvelujen alueellinen yhdenvertaisuus tulee turvata riippumatta kunnan koosta tai paikallisesta palvelurakenteesta. Lisäksi katsomme, että uudistuksen vaikutuksia kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa oleviin henkilöihin tulee seurata systemaattisesti. Erityistä huomiota tulee kiinnittää siihen, syntykö palvelujärjestelmään katvealueita asiakasryhmille, joiden tuen tarve on pitkäkestoinen ja jotka tarvitsevat vahvaa ohjausta, valmennusta sekä työ- ja toimintakykyä ylläpitäviä palveluja.

Yhteenvetona korostamme, että uudistuksen tavoitteet ovat kannatettavia, mutta niiden toteuttamisessa on varmistettava, ettei kaikkein heikoimmassa asemassa olevien henkilöiden palveluketju katkea eikä palvelujen saatavuus muodostu riippuvaiseksi alueen koosta tai palvelumarkkinoiden kehittyneisyydestä.”

Valmistelijan ehdotus:

Kunnanhallitus päättää antaa työ- ja elinkeinoministeriölle edellä olevan esityksen mukaisen lausunnon.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Niemelä Juho
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa työ- ja elinkeinoministeriölle edellä olevan esityksen mukaisen lausunnon.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Tämän asiakohdan käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen pidettiin tauko klo 16.05-16.34